

10 «ΣΟΦΟΙ» ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΗΝ «R» ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

"Ψηφίζουμε... οικονομικά"

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΟΛΟΙ ΟΤΙ Η ΧΩΡΑ χρειάζεται πολιτική σταθερότητα και εφαρμογή γενναίων μεταρρυθμίσεων και αναπτυξιακών πολιτικών για να μετατραπεί σε επενδυτικό προορισμό

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΥΝ ΟΤΙ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ χρόνου για λάθη και καθυστερήσεις στις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει και οφείλει να κάνει η νέα κυβέρνηση με στόχο τη δυναμική και βιώσιμη αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας

📍 ΣΕΛ. 2 & REAL MONEY

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ:

**Γ. ΑΓΑΠΗΤΟΣ, Ν. ΒΕΤΤΑΣ, Γ. ΚΑΒΒΑΘΑΣ, Κ. ΚΟΛΛΙΑΣ, Β. ΚΟΡΚΙΔΗΣ,
Π. ΛΙΑΡΓΚΟΒΑΣ, Ν. ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ, Κ. ΜΙΧΑΛΟΣ, Π. ΠΕΤΡΑΚΗΣ, Π. ΣΧΙΖΑΣ**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Διακεκριμένοι καθηγητές και επικεφαλής παραγωγικών φορέων της αγοράς ζητούν με άρθρα τους στην «R» από την επόμενη κυβέρνηση να αναλάβει άμεσα πρωτοβουλίες για να καταστεί η Ελλάδα επενδυτικός προορισμός

 ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Πρέπει να ληφθούν κρίσιμες αποφάσεις

■ **Η ΣΤΟΧΕΥΣΗ** της οικονομικής πολιτικής κατά τους λίγους μήνες μετά τις εκλογές θα καθορίσει αν οι συνθήκες στασιμότητας θα παγιωθούν ή θα ανατραπούν. Τα χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν τις μεσοπρόθεσμες τάσεις προβληματίζουν έντονα. Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις και συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό, ανεργία και δυσμενές δημογραφικό, ασθενής παραγωγικότητα. Η οικονομική πολιτική οφείλει να αποτελέσει μια ισχυρή αντίθετη δύναμη. Κρίσιμες αποφάσεις θα πρέπει να ληφθούν σε σειρά προβλημάτων, από την ενδυνάμωση των τραπεζών στην αναδιάρθρωση του τομέα ενέργειας και από την υποστήριξη των αδύναμων νοικοκυριών στον εκσυγχρονισμό του ασφαλιστικού συστήματος. Κεντρικής σημασίας, όμως, θα είναι η ενίσχυση της εργασίας και της επιχειρηματικότητας μέσα από την αναμόρφωση της φορολογίας. Περιθώριο για μείωση των εσόδων, συνολικά, δεν υπάρχει, άρα οι επιλογές που θα γίνουν θα πρέπει να υποστηρίζουν την ανάπτυξη.

Αν και καταγράφεται πλέον σαφής μεταστροφή του επενδυτικού κλίματος, ούτε η συνέχιση ούτε η τελική αποτελεσματικότητά της μπορεί να θεωρούνται δεδομένες. Η εισοδήματα θα πρέπει να συνδυαστεί με κινητοποίηση εγχώριων, ενώ η συνέπεια της οικονομικής πολι-

τικής θα προσελκύει επενδυτές με μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Είναι, άρα, απόλυτης αγοράς αντιμετώπιζονται την Ελλάδα ευνοϊκά, οι μεταρρυθμίσεις όχι μόνο να ενισχύσουν αυτή την τάση, αλλά να υποστηρίξουν την κατεύθυνση των κεφαλαίων που θα έχουν τη μεγαλύτερη σημασία.

Αλλωστε, ισχυρή εισοδήματα κεφαλαίων υπήρξε και κατά τη δεκαετία πριν από την κρίση. Ομως, αυτά δεν κατευθύνθηκαν κατά κύριο λόγο σε δραστηριότητες που θα ενίσχυαν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα και τη στροφή του παραγωγικού υποδείγματος, με αποτέλεσμα ενίσχυση των παθογενειών και επίπλαστη ευημερία. Η εισοδήματα κεφαλαίου που ελπίζεται πως θα έρθει τους επόμενους μήνες δεν θα πρέπει να έχει την ίδια τύχη, αλλά να λειτουργήσει συμπληρωματικά και ενισχυτικά με μια πολιτική αναπτυξιακών μεταρρυθμίσεων.

© Νίκος Βέτσας
Γενικός διευθυντής του IOBE,
καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Κωδικός «ρευστότητα»

■ **ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ** μέρα, όλοι συμφωνούν στο γενικό πλαίσιο αλλαγών -μείωση πρωτογενών πλεονασμάτων, πραγματική υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, μείωση φορολογίας, αποτελεσματικότερη δημόσια διοίκηση- που τόσο έχει ανάγκη η εθνική οικονομία και θα ενισχύσουν την εξωστρέφεια και την εξάλειψη των χρόνιων ανισορροπιών.

Ωστόσο, οι όποιες δομικές αλλαγές, αν και βραχυπρόθεσμα θα βοηθήσουν στη δημιουργία θετικού momentum, ωστόσο πραγματικό, μόνιμο και βιώσιμο αντίκτυπο θα έχουν σε μεσο-μακροπρόθεσμο διάστημα.

Στην επόμενη μέρα άμεσο μετρήσιμο αποτέλεσμα στην πραγματική οικονομία θα έχει μόνο η αύξηση της διαθέσιμης ρευστότητας που μόνο οι αγορές μπορούν να προσφέρουν.

Στην πρόσφατη ιστορία, το 2014, η Ελλάδα μέσα σε 9 μήνες «σπίκωσε» από τις αγορές ποσό που ξεπέρασε το

20% του ΑΕΠ της αποτελώντας τον καταλύτη για την επιστροφή σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, αντισταθμίζοντας τη μείωση της τραπεζικής χρηματοδότησης και αποκτώντας πρόσβαση σε διεθνή κεφάλαια.

Σε διεθνή κεφάλαια με ευνοϊκότερους όρους που οδήγησαν στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης, στην εξομάλυνση της πιστωτικής επέκτασης και της ρευστότητας στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας. Τα ανωτέρω αποκτούν μεγαλύτερη αξία και αποτελούν αγώνα ταχύτητας με τον χρόνο εάν συνυπολογίσουμε ότι η παγκόσμια οικονομία, μετά τον μακροβιότερο παρατεταμένο κύκλο ανάπτυξης, έχει ήδη αρχίσει να δείχνει σημάδια κόπωσης, που θα δυσκολέψουν την πρόσβαση στις αγορές, και θα υπονοηθεί με δυσμενέστερους όρους.

Στην επόμενη μέρα, πρωταρχικός στόχος αποτελεί η άμεση, σταθερή και αδιάκοπη χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας, η πραγματική αύξηση της ρευστότητας που μόνο οι αγορές μπορούν πραγματικά να προσφέρουν, μέχρι να υλοποιηθούν οι μεταρρυθμίσεις που όλοι συμφωνούμε ότι χρειάζονται.

© Παναγιώτης Σχιζας
Ερευνητής του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης,
έχει αναδειχθεί στους top 10% ερευνητές όλων των επισχιών
στον κλάδο των Οικονομικών

■ **ΜΕΤΑ** τις εκλογές, η νέα κυβέρνηση, η κυβέρνηση Μητσοτάκη με βάση τις δημοσκοπήσεις, θα πρέπει να κινηθεί σε δύο παράλληλα αλλά συνδεδεμένα επίπεδα. Πρώτα-πρώτα, να σβήσει άμεσα τις 14+1 εστίες φωτιάς που εξακολουθούν να καίει και να απειλούν την πορεία της οικονομίας. Αυτές δεν είναι άλλες από τις 14 μεταρρυθμίσεις που δεν υλοποίησε η απερχόμενη κυβέρνηση μέχρι και το τέλος Ιουνίου, όπως για παράδειγμα η μείωση των οφειλών του Δημοσίου προς ιδιώτες, οι ιδιω-

© Παναγιώτης Λιαργκόβας
Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο
Πελοποννήσου και πρώην
συντονιστής του Γραφείου
Προϋπολογισμού του Κράτους
στη Βουλή των Ελλήνων

Το στοίχημα της επόμενης ημέρας για την οικονομία

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΥΛΙΑ
d.christoulias@realnews.gr

▲ Εν υπάρχουν περιθώρια χρόνου για λάθη και καθυστερήσεις στις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει και οφείλει να κάνει η νέα κυβέρνηση με στόχο τη δυναμική και βιώσιμη αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, επισημαίνοντας με άρθρα τους στη Realnews νέες οικονομολόγοι καθηγητές πανεπιστημίου (Γεώργιος Αγαπίδης, Παναγιώτης Λιαργκόβας, Παναγιώτης Πετράκης, Νίκος Βέτσας και Παναγιώτης Σχιζας) και τέσσερις επικεφαλής φορέων της αγοράς και των επιχειρήσεων (Κωνσταντίνος Κόλλιας, Βασίλης Κορ-

κίδης, Κωνσταντίνος Μίχαλος και Γιώργος Καββαθάς). Και οι εννέα συμφωνούν ότι η χώρα χρειάζεται πολιτική σταθερότητα και εφαρμογή γενναίων μεταρρυθμίσεων -όχι μέτρων λιτότητας- και αναπτυξιακών πολιτικών που θα μετατρέψουν την Ελλάδα σε επενδυτικό προορισμό. Χρειάζεται, όπως τονίζουν, άμεση μείωση της φορολογίας στις επιχειρήσεις και μείωση του ΕΝΦΙΑ για τα νοικοκυριά, αλλά και περιορισμός των ασφαλιστικών εισφορών. Ζητούν άμεσες κινήσεις εκσυγχρονισμού του ελληνικού Δημοσίου, ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, καλύτερη παιδεία και σύνδεση των πανεπιστημίων με την αγορά εργασίας και την παραγωγή.

■ **ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ** σχέσεις της Ελλάδας με τους Ευρωπαίους εταίρους περνούν μέσα από την πολιτική ποιότητά τους. Όταν οι πολιτικές σχέσεις έχουν δυσκολίες, τα νούμερα και η αριθμολογία παίρνουν διαστάσεις και πολύ δύσκολα μπορούμε να διατυπώσουμε προβλέψεις. Δεν είμαστε, όμως, στη φάση αυτή. Η Ελλάδα, παρόλη την παρολογολογική εξάντληση των ορίων του δημοσιονομικού χώρου, σε καμία περίπτωση δεν έχει δημιουργήσει κλίμα ρήξης με τους εταίρους και περιμέ-

© Παναγιώτης Ε. Πετράκης
Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Μεταρρυθμίσεις και κίνητρα για την ανάπτυξη

τικοποιήσεις, η ακομμάτιστη στελέκωση του Δημοσίου και το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος, το οποίο, όπως επιβεβαιώνει και η έκθεση της Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος, σημειώνει απόκλιση από στόχο κατά 0,6% του ΑΕΠ. Στο Eurogroup της 8ης Ιουλίου θα γίνουν συστάσεις πάνω σε αυτά τα ζητήματα και προφανώς θα δοθεί μια χρονική πίστωση στη νέα κυβέρνηση να προχωρήσει σε τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων. Εκεί, όμως, που δεν θα υπάρξει χρονική πίστωση είναι η αντιμετώπιση του προβλήματος της ΔΕΗ. Η μεγαλύτερη επικείμενη ρηση της χώρας είναι στα πρόθυρα της χρεοκοπίας.

ας. Μέσα σε πέντε χρόνια μείωσε δραματικά την κεφαλαιοποίηση της και μετέτρεψε τα κέρδη σε ζημιές. Το δεύτερο επίπεδο λειτουργίας της νέας κυβέρνησης είναι πιο μεσομακροχρόνιο και θα βασίζεται στην οικονομική φιλοσοφία του οικονομικού της προγράμματος. Βασικός στόχος πλέον είναι η ενίσχυση της ανάπτυξης. Και για να γίνει αυτό απαιτούνται μεταρρυθμίσεις και κίνητρα. Η μείωση της φορολογίας και των ασφαλιστικών κρατήσεων, η αλλαγή των στόχων των πρωτογενών πλεονασμάτων, η ενίσχυση των ιδιωτικοποιήσεων και των ΣΔΙΤ, η βελτίωση της λειτουργίας του κράτους, η αποφασιστική και συστηματική λύση στο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων που θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις προσπάθειες των ιδίων των τραπεζών, η σύνδεση των πανεπιστημίων με την παραγωγή και η εξάλειψη των στρεβλώσεων που εξακολουθούν να υπάρχουν γι' αυτούς που επενδύουν, εργάζονται, δημιουργούν και αρνούνται είναι τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν ώστε οι ρυθμοί ανάπτυξης να ξεπεράσουν τα επόμενα χρόνια το 3%.

Διακεκριμένοι καθηγητές και επικεφαλής παραγωγικών φορέων της αγοράς ζητούν από την επόμενη κυβέρνηση άμεσες ενέργειες με στόχο την αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης και όλοι συμφωνούν ότι απαιτείται πολιτική σταθερότητα

Η «σύνθετη» επόμενη ημέρα

νομε να αντιληφθούμε τις διαθέσεις τους μέσα στον Ιούλιο. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, μπορούμε να προβλέψουμε μία κανονική εκτέλεση του Προϋπολογισμού του 2019. Εξαιρετικό ενδιαφέρον θα έχει ο σχεδιασμός που θα διατυπωθεί στον Προϋπολογισμό του 2020 που θα κατατεθεί τον Οκτώβριο.

Συνολικά η οικονομική πολιτική θα πρέπει να αντιμετωπίσει μια σειρά από προκλήσεις. Θα πρέπει κατ' αρχάς να αντιληφθούμε την πραγματική δημοσιονομική θέση της Ελλάδας, όπως αυτή εντέλει θα διαμορφωθεί. Εδώ φοβόμαστε κάποιες εκπλήξεις. Επίσης, θα πρέπει να γίνει σαφές το πακέτο των διαρθρωτικών μεταβολών που θα προ-

βληθούν στα επόμενα χρόνια, με ειδικότερη αναφορά στην προώθηση των επενδύσεων και των εξαγωγών. Στους κινδύνους συμπεριλαμβάνονται η χαμηλότερη του αναμενόμενου ανάπτυξη του 2019, η εξέλιξη του διεθνούς κλίματος και η επίλυση των προβλημάτων του ελληνικού τραπεζικού τομέα. Τα δύο από τα τρία θέματα μπορεί να αποκτήσουν θετικό πρόσημο, εφόσον ασκηθούν ενεργητικές πολιτικές.

Όλα αυτά, όμως, προϋποθέτουν κάτι πολύ απλό: πολιτική σταθερότητα. Η πολιτική περιπέτεια (με οποιαδήποτε μορφή) θα αποδυναμώσει τον ευνοϊκό συντονισμό που έχει αποκτηθεί στην ελληνική οικονομία και κοινωνία και θα δημιουργήσει ανασχετικές οικονομικές δυνάμεις.

Ποτέ δεν είναι αργά

■ **ΤΟ 2020** θα είναι ένα σημαντικό ορόσημο για την ελληνική κοινωνία - οικονομία. Η 10ετής πολιτική της μνημονιακής λιτότητας μας έχει αποκαλύψει πολλές αδυναμίες του ελληνικού και ευρωπαϊκού πολιτικού συστήματος. Η δανειακή σύμβαση του 2010 και η μετατροπή του ιδιωτικού δημόσιου χρέους σε διακρατικό, σε συνδυασμό με το μνημόνιο του 2015 (δέσμευση δημόσιας περιουσίας για 99 χρόνια), παρά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος, ήταν καταστροφικές για την ελληνική οικονομία. Αυτά έχουν γίνει πλέον κατανοητά από τους πολιτικούς μας, αλλά είναι απαραίτητο να εκλογικευθεί και η Ε.Ε., η οποία παραδέχεται την εσφαλμένη αυτή μνημονιακή πολιτική της.

Η αποτυχία των μνημονίων επαληθεύεται από την αρνητική πορεία των οικονομικών δεικτών 2010-2018 (μείωση ΑΕΠ, φορολογικών εσόδων) και τη φτωχοποίηση των Ελλήνων. Ήταν εντελώς παράλογη η επιβολή της πολιτικής μείωσης των μισθών-συντάξεων, αύξησης των φόρων και πρωτογενών πλεονασμάτων. Η ύφεση αντιμετωπίζεται μόνο με επεκτατική δημοσιονομική πολιτική (μείωση φόρων, ελλειμματικός Προϋπολογισμός ή τουλάχιστον ισοσκελισμένος και αύξηση των δημοσίων επενδύσεων).

Η αναγκαία πλέον πολιτική ανάκαμψης πρέπει να απεικονίζεται στον καταρτιζόμενο Προϋπολογισμό του 2020 με επικέντρωση:

- 1) Στο χαμηλό πρωτογενές πλεόνασμα (όχι άνω του 1,5%), με δεδομένο το «μεγάλари» άνω των 25 δισ. ευρώ.
- 2) Στη μείωση του ΕΝΦΙΑ και του φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων.
- 3) Σε αποτελεσματικά κίνητρα μείωσης της φοροδιαφυγής-παραοικονομίας με κυριότερο την έκπτωση των αποδείξεων αγορών από το φορολογητέο εισόδημα.
- 4) Στη μείωση των δαπανών διακυβέρνησης (μικρό υπουργικό συμβούλιο, περιορισμός του αριθμού των μετακλητών υπαλλήλων και του προϋπολογισμού της Βουλής).
- 5) Στην ουσιαστική βελτίωση των προσφερόμενων δημόσιων αγαθών (υγεία, πρόνοια, παιδεία και ιδίως ασφάλεια).

Παράλληλα, είναι απαραίτητο: 1) Να αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας κυρίως σε τρεις τομείς: τουρισμό, ναυτιλία, πρωτογενή παραγωγή. 2) Να δοθούν κίνητρα για επαναπαιρισμό των κεφαλαίων και των νέων επιστημόνων από το εξωτερικό. 3) Να χρησιμοποιήσουμε τις νέες τεχνολογίες-καινοτομίες για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της οικονομίας.

Οι πολιτικές αυτές είναι βέβαιο ότι θα ενισχύσουν την ενεργό ζήτηση, την ανταγωνιστικότητα, τις εξαγωγές, την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και κυρίως την απασχόληση. Η οικονομική ανάκαμψη θα ενισχύσει τη θέση της χώρας στον τομέα των εθνικών θεμάτων (κυρίως προστασία και έλεγχο των συνόρων μας) και στις αποτελεσματικές παρεμβάσεις της στην Ε.Ε., η οποία, δυστυχώς, δίνει έμφαση στη «διεύρυνση» και όχι στην «εμβάθυνση» της.

Επιπλέον, η οικονομική ανάπτυξη θα εξασφαλίσει ένα καλύτερο κοινωνικό κράτος, το οποίο θα προστατεύει τους πραγματικά αδυστάτους (Ελληνες ή νόμιμους μετανάστες) και θα επιβραβεύει τους παραγωγικούς εργαζομένους.

Ας ευχηθούμε να επικρατήσουν η «λογική» και η συνέπεια από τους πολιτικούς, χωρίς «αυταπατές».

● **Γεώργιος Αγαπητός**
Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην υπεργραμμάτιος υπουργός Οικονομικών

Απαιτείται απόλυτη πολιτική σταθερότητα

© Κωνσταντίνος Κόλλιας
Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας

■ **Η ΕΠΟΜΕΝΗ** ημέρα της 7ης Ιουλίου θα βρει την ελληνική οικονομία με σημαντικά στοιχεία, τα οποία και καλείται να κερδίσει. Πρόκειται για στοιχεία που είναι είτε συγκρινόμενα είτε αλληλουγκρούμενα.

Πρώτον, στοιχεία αξιοπιστίας: Η Ελληνική Δημοκρατία πρέπει να δείξει ότι επανέρχεται στη συνετή δημοσιονομική διαχείριση, στο πλαίσιο των στόχων που έχουν τεθεί, μετά τον μερικό εκτροχιασμό που προκάλεσαν τα μέτρα, τα οποία ψηφίστηκαν το τελευταίο -προεκλογικό- δίμηνο.

Δεύτερον, στοιχεία ελάφρυνσης των πολιτών: Αυτό πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε και να μη καθεί το πρώτο στοιχείο, αλλά και να δοθεί ανάσα στη μεσαία τάξη, που έχει πιεστεί ιδιαίτερα.

Τρίτον, στοιχεία ελάφρυνσης των επιχειρήσεων: Θα συμβάλει τόσο στην προσέλκυση επενδύσεων όσο και στη δημιουργία του χώρου εκείνου, ώστε οι ελληνικές εταιρείες να μπορέσουν να προχωρήσουν σε προσλήψεις και σε δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Και αν κερδηθεί αυτό το στοιχείο, τότε θα μπου και οι προϋποθέσεις ή σίγουρα θα ενισχυθούν τα θετικά αποτελέσματα των δύο παραπάνω στοιχείων.

Σε κάθε περίπτωση, για να συζητάμε για όλα αυτά, απαιτείται η απόλυτη πολιτική σταθερότητα, η οποία θα επέλθει μέσω μιας κυβέρνησης με σταθερή πλειοψηφία, ώστε να μην υπάρχουν πολιτικές αναταράξεις στην προσπάθεια της χώρας να επιστρέψει μόλις και βιώσιμα στις αγορές, οδηγούμενη ταυτόχρονα σε ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Πολιτική συμφωνία για εθνικό σχέδιο ανάπτυξης

■ **Η ΕΛΛΑΔΑ** κατάφερε τα τελευταία χρόνια να αποκτήσει δημοσιονομική ισορροπία που επιζητούσαν οι θεσμοί, στηριζόμενη όμως σε ένα μείγμα δημοσιονομικής πολιτικής που δεν της επέτρεψε να πετύχει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η κυβέρνηση που θα αναδειχθεί από τις εκλογές της 7ης Ιουλίου θα έχει μπροστά της ένα δύσκολο έργο. Θα κληθεί να διασφαλίσει αυτή τη σταθερότητα, αλλά ταυτόχρονα να δημιουργήσει προϋποθέσεις για ανάπτυξη και ευημερία.

Τώρα, λοιπόν, είναι η ώρα να διαμορφωθεί -και κυρίως να εφαρμοστεί- μια εθνική στρατηγική για την ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας. Μια στρατηγική με στόχο την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, αλλά και την ενδυνάμωση της εγχώριας επιχειρηματικότητας. Για να παραχθεί εθνικός πλούτος και να δημιουργηθούν νέ-

© Κωνσταντίνος Μίχαλος
Πρόεδρος της ΚΕΕ και του ΕΒΕΑ

ες θέσεις εργασίας. Για την αγορά, οι προτεραιότητες είναι συγκεκριμένες:

- 1. Ζητούμε γενναίες μεταρρυθμίσεις στη φορολογία, στην κοινωνική ασφάλιση και στη δημόσια διοίκηση.
  - 2. Ζητούμε μέτρα για τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος, επίταξη των αποκρατικοποιήσεων και των συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.
  - 3. Ζητούμε νέα εθνική πολιτική για τη μεταποίηση και για την ενδυνάμωση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας.
  - 4. Ζητούμε αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στενότερη διασύνδεση με την αγορά, για την ενθάρρυνση της καινοτομίας.
  - 5. Ζητούμε αποκατάσταση της ρευστότητας στην αγορά, με την εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος.
  - 6. Ζητούμε, επιτέλους, γρήγορη απονομή δικαιοσύνης, που αποτελεί μείζον πρόβλημα για την προσέλκυση και την υλοποίηση επενδύσεων.
- Και για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί χρειάζεται συναίνεση, συνεννόηση και συνεργασία μεταξύ όλων των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Γιατί συστατικό αυτής της επιτυχίας δεν είναι μόνο η κυβερνητική δράση, αλλά και η στάση της αντιπολίτευσης.

Χρειαζόμαστε ένα κοινό αποδεκτό εθνικό σχέδιο ανάπτυξης που θα αξιοποιήσει τις επενδυτικές δυνατότητες της χώρας και που θα το στηρίξουν και η κυβέρνηση και η αντιπολίτευση. Σε αυτήν την προσπάθεια κανείς δεν περισσεύει.

■ **Η ΥΠΕΡΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ**, η έλλειψη ρευστότητας και πρόσβασης σε χρηματοδότηση, το υψηλό γραφειοκρατικό και διοικητικό κόστος και η υπερχρέωση των επιχειρήσεων αποτελούν τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν κυρίως οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Συνθέτουν, μάλιστα, ένα περιβάλλον αποτρεπτικό για την προσέλκυση επενδύσεων, ξένων ή εγχώριων. Στο πλαίσιο ενός παραγωγικού προσανατολισμού, εκτός από τη μείωση των φορολογικών συντελεστών και του ΦΠΑ, θα πρέπει να καθιερωθεί ένας ακατάσχετος λογαριασμός για κάθε επιχείρηση, ο οποίος θα σχετίζεται αποκλειστικά με τη χρήση τερματικού μηχανήματος POS και ηλεκτρονικών συναλλαγών. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί αφορολόγητο όριο

Να γίνει ανταγωνιστική η οικονομία

και για τους ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Επίσης, θα πρέπει να γίνει σταδιακή μείωση και κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, ενώ θα πρέπει να αυξηθεί ο κύκλος εργασιών για όσους δεν είναι υπόχρεοι στην υποβολή ΦΠΑ. Ακόμη, θα πρέπει να επανέλθει με νομοθετική ρύθμιση ο καθορισμός του κατώτατου μισθού της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κοινωνικών εταίρων. Να διαμορφωθούν νέες μορφές τραπεζών ειδικού σκοπού και να θεσπιστεί πλαίσιο για τη διευκόλυνση συνεργατικών σχηματισμών. Ο στόχος της δημοσιονομικής εξυγίανσης και σταθερότητας της ελληνικής οικονομίας και η έξοδος

© Γιώργος Καββαθός
Πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνικών και Εμπόρων Ελλάδας

από τα μνημόνια έχουν επηρευθεί πληθύνοντας ένα πολύ βαρύ τίμημα. Ηρθε η ώρα η ελληνική οικονομία να γίνει ανταγωνιστική!

Να αρθούν όλα τα εμπόδια για τις επενδύσεις

■ **ΜΕΤΑ** από 10 χρόνια πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης, οι Έλληνες επιθυμούν υπεύθυνες, προσεκτικά σχεδιασμένες κινήσεις και πολιτικές που στηρίζουν την προσπάθεια οικονομικής ανάκαμψης. Η ελληνική οικονομία πρέπει να γυρίσει σελίδα και να εισέλθει σε τροχιά ανάπτυξης. Ανάπτυξη που δεν θα αποτυπώνεται μόνο στους μακροοικονομικούς δείκτες, αλλά πρωτίστως στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, αλλά και στην αύξηση του τζίρου των επιχειρήσεων και αντίστοιχα των μισθών και εισοδημάτων. Αυτές οι θέσεις εργασίας, με αξιορεπείς αμοιβές, θα έρθουν μόνο μέσα από τον ιδιωτικό τομέα. Τόσο οι επιχειρηματίες όσο και οι εργαζόμενοι έχουν ανάγκη από πολιτική σταθερότητα και επιστροφή στην κανονικότητα, χωρίς δυσάρεστες εκπλήξεις και αναδρομικές ανατροπές. Οι Έλληνες δεν πρέπει να βρίσκονται πλέον στη λίστα με τους πολίτες που πληρώνουν τους περισσότερους φόρους στην Ευρώπη και η ελληνική οικονομία πρέπει να ξεκολλήσει από τις τελευταίες θέσεις της ανταγωνιστικότητας. Δεν υπάρχει η πολυ-

τέλεια να καθεί άλλος πολύτιμος χρόνος. Προς αυτή την κατεύθυνση, πρέπει να δοθούν άμεσα λύσεις στη μείωση των φορολογικών και ασφαλιστικών βαρών, της γραφειοκρατίας, του παρεμπορίου, της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής. Να αρθούν όλα τα εμπόδια που αποτρέπουν την υλοποίηση επενδύσεων. Να εκουχρονιστεί ο δημόσιος τομέας και να αποδίδεται γρήγορα η δικαιοσύνη. Να δοθούν κίνητρα προκειμένου οι νέοι να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα, επενδύοντας σε δυναμικούς κλάδους της οικονομίας. Να αποκατασταθεί η ρευστότητα των επιχειρήσεων και να δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία σε όλες εκείνες τις επιχειρήσεις που αποδεδειγμένα επλήγησαν από την ύφεση.

Βασίλης Κορκίδης
Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιά

